

శ్రీగిరి బ్రహ్మరాంబికా శతకము

కృతికర్త

విద్యాన్ వింజని సోమశేఖరరావు

రిటైర్డ్ తెలుగు పండితుడు

బి. బి. హెచ్. జూనియర్ కాలేజి, పేటపాలెము.

ముద్రణ

లిబర్టీ ప్రింట్స్ - చీరాల

:- మున్నుడి :-

పూర్వకపు లెవరు రచించిరో కాని భ్రమం బి కాష్టకము తెలుగునాట విశేష ప్రచారము గాంచినది. మత్తకోకిలా ధ్రుపకోకిలా వృత్తములుగా రచించిన భ్రమరాంబికాష్టకమున కొన్ని పాదముల గణభంగము వాటిల్లినను గణభంగము కాలేదు కనుక ప్రతిపేయమై పరిగ్రహ్యమైనది.

శివకవి నగునేను, మల్లికార్జున స్వామిపై ఉత్పల చంపక మాలా వృత్తములతో శతకము రచించి, భ్రమరాంబపై పూర్వాష్టక ప్రేరణమున అష్టాక్షర శతకము రచించి, ఒకదాని కొకటి జంటగా ఆ తొలి జంటకు సమర్పించు కొంటతో ఆంధ్ర శతక సాహితీ సరస్వతికి కర్ణద్వయ భూషణగా మణికుండల ద్వయము గావింప గలిగినందులకు ఉభయధా కృత కృత్యుడనుగా భావించుచున్నాను.

ఇట్లు
కృతికర్త

శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా శతకము

శ్రీనగాగ్ర సువర్ణ మందిర సింహత పీఠాసినీ :
 భూనభోంతర దిగ్విగంతర పూరిత ద్యుతి శాలినీ :
 మానినీమణి : మల్లికార్జున మానస హృద హంసినీ :
 శ్రీ నగేశ్వరి : నీకు మ్రొక్కెద శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

జయ హిమాంశు ఖరాంశులోచనీ ! సర్వబంధ విమోచనీ !
 జయ సురేశ నరేశ వందనీ ! కైల రాష్ట్రీయనందనీ !
 జయ త్రిపాల కపాల ధారిణి ! సాధులోక విచారిణి !
 ప్రియము మీరగ నన్ను జూడవె ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

శ్యామలాంబ ! కృపావలంబ ! విశాల విశ్వకుటుంబినీ !
 సోమశేఖరురాణి ! బంధుర సుందర స్మిత భాసినీ !
 కామితార్థ ఫలప్రదాయినీ ! కమ్రతన్న విహూషణి !
 శ్రీ మహేశ్వరి ! నిన్నె నమ్మితి శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఓ మహా మహిమాభిశోభిత ! ఓ మహోజ్జ్వల ధీయుతా !
 ఓ మదంబ ! కదంబ వాసినీ ! ఓ జగజ్జనతామతా !
 నేను మొప్పగ నిన్నె కొల్పెద నీవె దిక్కయి కావవే !
 క్షేమ మారసి మమ్ము నిచ్చులు శ్రీ గిరి భ్రమరాంబికా !

నా కవిత్వ విపంచిపై నవనవ్య రీతులు మీరగా
 నీ కథాదులు పాడుకొందును నిత్య నిర్మల భక్తితో
 నీ కృపామృత శీకరంబులు నింపి నాకొదిగింపవే :
 శ్రీ కరంబగు సాహితీ ప్రథ శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

మత్తకోకిలించు : గొన్నియు మానుగా ద్రువకోకిలా
 వృత్తముల్పరి కొన్ని కూరిచి వృత్త బంధము లేగిటుల్
 కొత్తగా శతకంబు పెప్పగ : గోర్కి పూనితి నమ్మరో :
 చిత్తగింపవే : నాదు కైతమ శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

మత్తకోకిల పంచమ స్వర మాధురీవృదు వైఖరిన్
 మత్తకోకిల లాలపించెద మాధురి కవితార్పరుల్
 నృత్తరీతుల : బర్వులెత్తగ వృత్త బంధములొదనం
 జిత్త మారగ నూకొనంగదె : శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

అష్టకంబున నిన్ను బాడిరి - అంతె మున్ను కవిశ్వరుల్
 అష్టకోత్తర మౌళతంబున నాలపించెద నేనిదే
 కష్ట నష్టము లెల్ల దీరిచి కైత సాగగ : జేయవే :
 శిష్టోక్తము నన్ను మెచ్చగ శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

పదియు నెన్నిది శక్తులందు - ప్రభావయుక్తపు నీవుగా
 పదియు నాల్గు జగాలు కీర్తులు పర్వ : జేసితి వమ్మరో :
 పది పదులొచ్చియింప నేటికి : భక్త కల్పక వల్లి : ప
 ల్కెదమ నీ పములేరు లేరని శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

వారిజాసన వాసవాది సుపర్వులే నిను వాకొనన్
 సేర రందురు మానవుండను సేననంగ నికెంతాకో ?
 సేరమెంచక నాదు వాక్కుల నేడ్చినోర్చి గ్రహింపవే !
 శ్రీరమా ముఖదేవతాస్తుత ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

నా కలంబు ననా కులంబు నొనర్చ దీవెన లీయవే !
 నా కులంబు తరింప యిర్తు లనారతంబు ఘటించవే !
 నీకు యగూర్చి కృతి న్నమస్కృతి సేనొనర్చెదనమ్మరో ?
 స్వీకరింపవే ! నింపవే కృప శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఒదిగినంతగ సంస్కృతంబుల నూహ లిచ్చుచు యైతలో -
 పద పదంబున జాను తెగ్గుల బాగు తిన్నని వాగులై
 కుదిరిపోవగ నా కలానికి - కోటిదీవెన లీయవే !
 చెదరి పోవని భక్తి యగూర్చెద శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఏ పురాకృత పుణ్యమో ? యిది యీ కవిత్వ సుహృత్వతా
 ప్రాపకంబది నాకు యగల్గెను వ్యాపకం బొనరింతు నీ
 శ్రీ పదంబులు, శ్రీపదంబును జెంది నే యదరియించెదన్
 శ్రీపతి ప్రముఖాభినందిత ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఉపనిషద్వనవాటికాంతర యుక్త మత్త మఃరాశినీ !
 కుపథ వర్జిత దుష్టదానవ కోటి కంఠ విలుంతనీ !
 క్రిపుర వైరి మనోవిహారిణీ ! దీప్తకుండల ధారిణీ !
 క్రిపుర సుందరి ! వమ్ము బ్రహ్మవే ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ప్రణవ మే జగదేక మాతకు c బైడిగద్దెయ్యె : దేవతా
గణము లేయను రత్న నూపుర కాంతులం దల c దాల్చురో ?
ప్రణతు లాయుమ నీకు c జేసెద భద్రముల్లగింపవే !
త్రిణయనీ ! త్రిజగన్నియంత్రిణి ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

జాయమాన కృపాకటాక్షము చాల నాపయి c జూపవే !
గేయమాన సువర్చ పన్నగ కిన్నరీ గణవేష్టితా !
పాయకెప్పుడు నిన్ను c గొల్చెద భక్తితో ననురక్తితో
శ్రీ యుమా ! పరదేవతా ! శివ ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

నిను వినా పరులేరి c గొల్చును నిన్నె కొల్చెదనమ్మ ! న
న్న సుపమమ్ముగ c జూడు మమ్మలయమ్మ ! బంగరుబొమ్మ ! మ
జ్జనని ! నీవ శరణ్యమంటిని సాకుమంటిని నీ పా
ర్థినిగదే ! నను నీసడింపకె ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

శ్రీరమేశ సురేశముఖులు చేరి నీదు మహత్త్వముం
గోరికోరి నుతింతు భక్తచకోరికా నవచంద్రికా !
సారె సారెకు నిన్ నుతించెద చాల చాలగ వేడెదం
జేర c దీసికొనంగదే నను శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

సర్వమంగళ ! నీదు నామము సంస్మరింతును సర్వదా
సర్వదా నను c బ్రోవ c జూడవె ! సర్వకామ్యము లీయవే !
సర్వశక్తులు భక్తి ముక్తులు సంఘటిల్లగ నమ్ము నా
శీర్వదింపవె ! త్రుంపవే ! వ్యధ శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

భారమా ? నను బ్రోవ నీ విటు ప్రాలు మాలెదవేల ? నా
 నేరమాడగ నేల ? మజ్జననీ ! జగన్నుత కారిణీ !
 దూరమారసి ప్రోవు నన్ దయతోడ నీ పద భక్తుడన్
 శ్రీరమా పడికిరితా : శివ ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

శారదా శరదిందు సన్నిభ చారుకిర్తి సముజ్జ్వలా !
 నారదాద్భుతనందితా : భువనత్రయీ ప్రభుతాన్వితా !
 క్రూర దాశవకంఠలుంఠన ఘోర సంగర కేశికా !
 చేరదాపున కందిరాగదె ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

కటినిబద్ధిత రత్నకిలిత కమ్ర కాంచన మేఖలా !
 కుటిల కుంతల ! కుంద కుట్మల కోమలాభరదప్రభా !
 నిటలలోచనీ ! నన్ను బ్రోవవె ! నిన్నెనమ్మితి నాదు పా
 లిటను నీవు వినా మరెవ్వరు ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

జన్మ జన్మకు నాకొసంగవె సాహితీ ఘనసంపదల్
 త్వన్నహా పద భక్తి యుక్తియు దప్పకుండగ నీయవే !
 జన్మ దుఃఖ వరంపరా తమసంబులన్నియు బాపవే !
 చిన్నయీ ! శివకామ సుందరి ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఏలనే ? జగదంబ ! నన్నప నేలనేర విడేలనే ?
 చాల నే నిను వేడుచుండితి చాలనే ? భవదాదరో
 న్మీల సేత్ర విలోకనంబిడ నీల నీర చంచలా
 శ్రీలతా లలితాంగ భాసినీ ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా ?

ఆ జవంజవ మర్జవంబయి యందు దుఃఖదురామయ
వ్యాజ తుంగ తరంగముల్ నను నట్టిటుంబడ ద్రోసెడున్
యోజమాలిన వాడనై తిని యొడ్డుసేర్పవె హస్తనీ
రేజయుగ్మము మోడ్చినాడను శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా ।

దొంగలార్వురు మాయరేయిని దూరి నా హృదయంబనే
ప్రాంగణంబున జ్ఞాన విత్తపు భద్ర పేటిక దోచి వే
యంగ య బొంచిరి వంచనామతి, నా భయంబును దీర్పవే
సింగమెక్కి చరించునమ్మరొ । శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా ।

వయసు ప్రొద్దుగుఱాల పోలిక య బర్వు కుంకుడు మెట్టకున్
రయ రయంబున, దీని నాపగ రా దెవారికి నిన్నియే
శ్మయిన గోతులు గిల్లుకొంచును కూరుచుంటి నికింత యో
ర్మయును బోయె నికేమి సేయదు ? శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా

కలల వంటివి మాయదారి సుకాలు నిక్కములంచు నుం
దలచినే పొరపాటు చేసితి య దప్పిపోయెను గాలముం
దలపులన్నియు గాలిమేడల దారియాయెను ప్రొవవే
చిలికి నీ దయ సుంత నాపయి శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా ।

విసము చక్కెర పూతతో య దినిపించులాగున దోచు వె
క్కసపు పంసృతి మాయతీపుల య గాని దారులు వట్టితిన్
కసురుకోకువె । నీకు మ్రొక్కెద య గావవే నను య దల్లి య బ
ల్లిసుగు తప్పులు తల్లి కాయదె ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా ।

ముదిమిరేకలు వెక్కిరించుచు మోమునన్ మొలకెత్తెడున్
 బదిమి నూరక నెట్టివేసితిఁ బారమార్థిక చింతనల్
 మదికిఁ బట్ట నివయ్యె నాదు ప్రమాద మింతయు సై పవే
 చిదుమవే ! భవ వల్లికల్ వెన శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

అసలు బోలిన సంస్కృతింబడి అసలం బెనగొంచునున్
 అసలు నేనిజమేదో యారయనైతి నంధతమిద్రముల్
 ముసరి నాకనుబ్రామి వై చెను మోసపోయితిసమ్మ ! నీ
 సిసువుగా నను దివ్యకోగదె ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఎవరొకో ? యికనన్ను బోవగ నెవ్వరో ? జగదీశ్వరీ !
 ఎవరిఁ జూచిన నీకుఁ దక్కువ యేయగుంగదవమ్మ ! యిం
 కెవరివేడను నీవదిక్కయి యేలవే ! తడవేలనే !
 శివకరీ ! శివహృద్విహారి ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఒజ్జనంబున నిర్వదేండ్లుగ నోడి గిల్లెనునెత్తురుల్
 నజ్జవారెను నాదుగుండియ నన్ను నీ పదభక్తునిన్
 సజ్జితంబుగఁ జేసికొమ్మికఁ జాలు చాలును - పాపరా
 సెజ్జబ. డెడు వాని చెల్లెల ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

శాంభవీ ! కరుణామయీ ! ముని సమ్మతా ! పరదేవతా !
 శుంభ దబ్బదళాక్షీ ! శుంభనిశుంభ దంభవినాశినీ !
 కుంభినీ ధకుమారి ! నాదగు గోడు నీ చెవినుంచవే !
 జృంభమాన మహాయశస్స్విని ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

కోరి నీ కొనరింతు & బూజులు కుంకుమాదుల నెప్పుడుం
 డేరి నీ పద పంకజంబుల సేవ చేసెద నెప్పుడున్
 పారి కాంక్షి జనప్రియా ! శ్రీతపారిజాత ! గ్రహింపవే !
 స్మేర వర్ణము తోడ & బూజులు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

దేవి ! నీ శరణంబు గోరితి డిక్కు నీవని నమ్మితిన్
 ఏ విధంబున నన్ను జూచెదో ? ఎట్లు నన్నిక & బ్రోచెదో ?
 భావి భాగ్యమహా శుభోదయ పర్వపుం బుట జూపవే !
 జీవితానికి కాటక పర్వము ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

నీ కటాక్షరవి ప్రదీప్తులు నీచ్చ లేమటకుండగా
 నోకజేయు మొకింత స్థాపయి - జోకమీరగ మాయపెం
 జిక్కులుల్ విడదారి పోవగ - చిత్తు సత్తాకడై న సు
 ప్రీతి మూల మెఱుంగ & జాలుదు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

నీ కటాక్ష సుధామరీచులు నిండి పర్వగ & జేయవే !
 చీ & కు చింతల పేరి చీ & కటి జీబులన్నియు & బోవగా
 నీకు & దప్ప సీతఃపరంభిక నేను కానిల మత్కృతి
 శ్రీకళా కమనీయ నాయిక ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

నీ కరం బవళంబువంబుగ నెమ్మి నాకొనరింపవే !
 నీకృతుల్ రచించుకొంచును నీ మతుల్పొనరించుచున్
 హ్రాకిపోవుదు తిన్న తిన్నగ & బారమార్థిక సౌఖ్యము
 శ్రీకమైన పథంబు అరిదగ శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఓన్నమో జగదీశ్వరీయన నోయటంచన వేలనో ?
 చిన్న విన్నపమాల కించక చిన్నబుచ్చెదవేలనో ?
 చిన్ని మీ కొమరయ్యఁ జూచెడు చెన్నున న్ననుజూడవో ?
 చిన్ని క్రొన్నెలవఱక దాల్చెడు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఎన్ని నీవు వహించి తాఖ్య లికెన్ని తాల్చితి రూపముల్
 అన్ని యీ భువనా వనంబున కైననీ యవతారముల్
 మిన్నులందెడు నీ మహత్త్వపు మేరలెంతని యెంతునో ?
 చిన్న మెత్తుది నాదు జ్ఞానము శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఏ విపత్తులు సంఘటిల్లిన నీవు కంటికి తెప్పగా
 కావఁ గల్గిన దానవంతును గట్టిగా నిను నమ్మితిం
 కావుముమ్ము మదంబ ! కావుము కావు కావును హేశ్వరీ !
 సేవకుండను నన్ను గావుము ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఓ స్వరూపిణివోచు విశ్వమహోదయంబొనరింతువా ?
 ఐం స్వరూపిణి నొచు విద్య అవన్ని యిచ్చుచు నుంటివా ?
 హ్రీం స్వరూపిణి వోచు శత్రుజయేప్పిత్తార్థము లిత్తువా ?
 శ్రీం స్వరూపిణి వోచు లక్ష్మీన : శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ప్రకృతి కెల్లను మూలభూతపు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరుల్
 ప్రకట రీతిని సృష్టిసేతకుఁ బాలనంబు లయింబుసే
 తకును గర్తలఁ జేసి మేరలు తప్పకుండగఁ జూతువో
 చికుర నిర్జిత ఖంజరీటక : శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

నేల నిప్పును నీరు గాలియు నింగి యీ యయి దేవియుం
 బ్రాలు మాలక నీదు నానకువర్తిలుం దృణమేనియుం
 దేలి ము న్నదులాడ నేరదు నీ జగత్కమశిక్షణా
 నీల మింత విచిత్ర మౌనదె : శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

కణికా : కపితాను కూలిక : క్రమ వర్వత కందరా
 కేళికా : నిగమార్థ మాలిక : కేతకీ సుకపాలికా :
 లాలితస్పటికాక్షమాలిక : రక్తకుంకుమ చిత్రక
 శ్రీలనత్పరి శోభితాలిక : శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

నీదు నామనహస్ర చింతన నేనొర్పెద నిచ్చలున్
 నీదు పద్మము లాలపి చెద నీదు సేవలె చేసెదన్
 నీదు పాదములె భజించెద నీదు గాధలె వ్రాసెదన్
 ఛేదనం బొనరింపు : కర్మలు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

కొంగు బంగరు కొల్చువానికి - కోరి మ్రొక్కెడు వాఁకిన్
 ముంగిటింగల కల్పకంబపు పూజలిచ్చెడు వారికిన్ -
 టొంగిపొర్లెడు పాలపొంగువు - మ్రొక్కికొల్చి నతించెదన్ -
 చెంగలించెడు నీ కృపంగను శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

గారి : మత్కవితావనంబున - కైతపూచిన పూవులం
 గోరి కూరిచి నీకు మాలలు కొన్ని యిచ్చెదఁ గైశికి
 ధారణంబును చేసికోగదె : తత్ప్రసూనసువాసనా
 శ్రీరహించును నేఁ దరింతును శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

కాశియందు విశాలమై అలకాశహస్తిని జ్ఞానమై
 శ్రీ శివంజగు కంచీయందున - చెమ్మగా మధురాదులన్
 దేశ దేశములందు నివయి తేజఃశ్లుచు భక్తులన్
 క్షేతముల్ దొలగించి పోతువు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

ఇందునుంటివి - అందులేవననేల : పద్మభవాండ మం
 చెందుఁ జూచిన నీవయయ్యెద వేడు నేడగు లోకముల్
 సందు లేకయ నిండి నీడగు శక్తి యుక్తులె కన్నడున్
 సిందువార సుమాభశోభిత ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

జ్వరజరాది మహాభయంబులు సంభవించిన యప్పుడున్
 రతరాధిరుజా వ్యధాదులు సెందికుందెడు నప్పుడున్
 మరచిపోవక నీదునామపు మంత్రముం జపియించినన్
 చెరసినట్టుల తీర్తు బాధలు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

అపయశంబులు కల్గినీక మహాపమృత్యువు గల్గి నీ
 తెపుడు శాత్రవ దుష్ట తంత్రము లేమి వాటిల నీక యె
 ల్లపుడు నీ దునుపాసనావిధు లాచరించెడు వారి నీ
 కృపకుఁ బాత్రులఁ జేసికొందువు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

నిదురలేచి ప్రణాతవేశను నీదు నామసహస్రముల్
 వదలకుండ పఠించువాఁకిఁ బాయు నావద లన్నియుం
 బొదలు సంపద లంతకంతకు భుక్తిముక్తులు కల్గినో
 చిద మలాత్మ కళాస్వరూపిణి ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

శిరము పాదము సోకమొక్కెద - చేరె నీయభయాంకమౌ
 కరము నెన్ స్పృశియించి మూర్ఛము కావవే ! రుణామయీ !
 పరము లీవె పరమ్ము త్రోవలు వాలుగా నొనరింపవే
 స్థిరముగా నిను నమ్ముకొంటిని శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

హేమసన్నడి నూపుర ధ్వను లేక రీతి ధ్వనింపగా
 నామనో మధురాలయంబున నాట్యము లొనరింపవే !
 ఆ మహామధురానుభూతిని ఆత్మమోహపు నిద్దురల్
 తేమ యారినయట్టు లారును శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

నీ దరస్మిత సుందరాస్యము నెమ్మి నా కగుపింపవే !
 మోదమేదురమానసంబున ముందుగా దరిసించి మ
 త్స్వాదు కావ్యమునందు వర్ణన సల్పుకొందును ఖేదవి
 చేదకంఠగు దారి గందును శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

దుర్గ : చండభుజా విపాటిత దుష్టకాసర దైత్యరా
 డ్దుర్గ : దుర్దమమానసేంద్రియ ధుర్విహారము నావవే
 దుర్గమంబయివచ్చె దీనను తోష దమ్మ ! భవత్కృపా
 శీ ధమం బొకటి శరణ్యము శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

శంకరీ : నిజపాదనూపుర సన్నిశన్నడి కింకిణీ
 యుంక్యతిస్ఫుట మాత్ర దుష్టనిశాట కూట భయంకరీ !
 శంకరార్ధ శరీర భాగవ శంకరీ : విజయంకరీ !
 శ్రీంకరీ : వధదాభయంకరీ : శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

చండికా ! సమరప్రచండిక ! చండముండ ముఖద్విష
 న్మండలీ ప్రసమీక్ష్యమాన కనత్కనద్రుకుటీ తటీ
 కుండికా ! నను నాత్మశాత్రవ ఘోర భీతుని గావవే !
 చెండవే ! చువివేకవల్లిక శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

పార్వతీ ! భవదాఖ్యలెన్నని పల్కి పాడెడు వాడనో ?
 సర్వనామమలందు c గొన్నిటి సంతరించితి మత్కృతిన్
 శర్వరేశకళావతంసిని ! శర్వరాణి ! భవత్కృపా
 శీర్షచస్సులు నాకొసంగుము ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఏ పదం బఖిల్ తమంబయి యెల్ల నెన్ని కగాంచునో ?
 ఏ పదంబిడ జన్మమృత్యువు లేవి యంటక యుండునో !
 ఆ పదంబిడి నన్ను నీదయ నాదరింపవె తల్లి ! నీ
 శ్రీపదంబులె నమ్మినాడను శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఓ భవాని ! భవత్కృపాంబుధి నొక్కబిండువు చిల్కవే !
 ప్రాభవంబులుగందు c గందును వై భవంబు అవారిగా
 ఈ భవంబు ఫలింప c గందుగదే ! భవోత్తరణంబునున్
 శ్రీ భవాబ్జభవాభినందిత ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

చదువులిచ్చు సరస్వతమ్మవు - సంపదల్గురిపించి పెం
 పొదవ c జేసెడు లక్ష్మమమ్మవు - ఉజ్జ్వలాష్టవిభూతులం
 బొదల c జేసెడు పార్వతమ్మవు - ముగ్ధురమ్మల మూలమై
 చిదమలమ్ముగ వెల్లు నమ్మవు - శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఈ యనంతనభోం గణమ్మున నెన్ని గోళములుంచితో
 పాయకొక్కటి నీదు నానకు ఁ బట్టు దప్పక వర్తిలున్
 ఈ యజాండ కరండకోటికి నీవకీలక మైతి దు
 ర్ణేయమమ్మ ! భవత్ప్రభావము శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

తామ్మిదెను గ్రహమ్ములావయి - తొంగిచూచుచు రిక్కమొ
 త్తమ్ములున్నవి కోంట్లసంఖ్యకు - తప్పకయ్యవిగూడ గో
 శమ్ములేగద ! రోదసీకుహరమ్ము కొల్కిగ భూమినిం
 ద్రిమ్మరంగును జేతు వీవయి శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

భూమి త్రిపునజేసి జాబిలి ప్రొద్దు నీడలు వార్తువా
 ఈ మహింగల జీవకోటికి నేర్పరింతువు రే బవ
 శ్శేమి నీ ఘట నానమర్దత యింత యొప్పునటమ్మ ! నీ
 శ్రీమనీషకు సంజలించెద శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

కాలపుం బలు జేరిపోకడ ఁ గాదె ! యయ్యె ఁ బవళ్ళనున్
 రేలు రోజులు వారము ల్మరి కృష్ణ శుక్లములు న్నెలల్
 చాలు గా ఋతువుల్ శరత్తులు సాగి నాల్గు యుగాలునున్
 లీల ఁ గల్పము లిన్ని చేసితి శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

నీ మహాధిషణావిశేషము నిర్విరామముగా జగత్
 క్షేమ దంబయి కాలయానము చెల్లిపోవగ ఁ జేసెడున్
 ఏ మహత్తర శక్తి సృష్టికి నెల్ల మూలమటందురో ?
 శ్రీ మహేశ్వరి ! నీవెయ్యయ్యది శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

నీ పృథ్వీమంతకు నిత్యజీవన హేతువా
 నీ పృథ్వీమంతకు నిత్యజీవన హేతువా
 నీ ప్రభావము విశ్వమంతయు నిపుకానిది లేదని
 తీ ప్రదాయని : చిత్తకాశిని : శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

నికటాక్ష మొకింతయుండిన నిర్ధనుండు కుబేరుడె
 వాకొనంగను లేనివాడును వాగ్వియై నుతికెక్కెడున్
 కాకపోనె : నిరక్షరాస్యుడు కాళిదాస సమానుడు
 త్పైకకీర్తి కళా కలాపుడు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

నికరం బభయాంకమై యెవనిన్ శిరంబు స్పృశించునో :
 లోకమందున వానికేమియు లోపముండదు తల్లి : ని
 ర్భీకుడాతడు భూమిక్రంగిన విన్ను వంగిన సంద్రముల్
 భీకరంబుగ పొంగి పొర్లిన శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

నీ దయారస బిందు లేశము నేని పొందిన యాత డం
 బేదయెయగుగాక శాత్రవ వీరవార శిరచ్ఛటా
 చేదనా కుశలుండునై ను విశేష రాజ్యరమాసుఖ
 శీరధర్మిగ భూములేలడె : శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

అంతకాంతకు దేవి : నీ కృప అంతయుండిన c జాలదే :
 అంతకోగ్ర భటప్రహర విహర ముల్భయపెట్టవున్
 చెంతకేనియు మృత్యుదేవత చేరరాదికఁ దల్లి! ని
 శ్చింతయే నిను గొల్పువారికి శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా!

నేల నెన్నుదురంట మ్రొక్కెద నీకు దోసిలి పట్టెదన్
 కాలకాని రాణి : నీయనుకంప నావయి నింపవే !
 అలకింపవె ! నాదు విన్నప మాదరింపవె ! తల్లి ! జే
 జేల రాయని కొల్వులందెడి శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

లోకమందున నీదు భక్తులలోన నే నొకరుండనే
 లోకమాత ! సమస్త సంశ్రిత లోకరక్షణి ! నీ కృపా
 లోకనంబుల నన్నుఁ జూడవె ! లోపముల్పుయిరింపవే !
 శ్రీకరి ! కవితావశీకరి ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఏ భవంబున పాపమో ? మఱియిట్లు నా కనుషంగమై
 జ్ఞోభ పెచ్చు సుఖంబులొచ్చుగ గూడి అంపట పెట్టెడున్ !
 ఈ భవంబున గైత పూజలసంత చేసితిఁ బుణ్య సు
 శ్రీ భవంబులు ముందొసంగవె ? శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఓ కళామయి ! నీ కళామయ ముర్వీయందున సర్వమున్
 నీ కళాకలితంబు గానిది నిక్కమేదియు లేదిలన్
 నా కవిత్వ కళార్చనంబిది నాదబిందుకళాత్మికా !
 స్వీకరింపవె ! నింపవే కృప శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

సూది మోవగ సందులేనటు చొచ్చియుంటి ప్రపంచ మం
 దేదిచూచిన నెందుఁజూచిన నీవు కానిది లేదుగా
 లేదు నీవెడ యైనదేదియు లేదు నీవు వినా యికన్
 లేదు లేదఖిలంబు నీవయె శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

నీవు కావలెనంచు నెంచిన నిల్చు సృష్టి సమస్తమున్
 నీవు కాదనుకొన్న సర్వము నీఱగున్నిముసంబులో
 కేవలంబిదియెల్ల నీకొక కేశివంటిది నీకు నీ
 జీవులన్నియు నాట వస్తులు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

మూఁటి కావల వెల్గుచుండువు మూల కారణశక్తివై
 కోటి సూర్యుల దీటు బుచ్చుచు కోటి మాయలఁ జీల్చుచున్
 మూటినిం ద్యజియించి యుయ్యిరు మూటి గెల్చిన వారలే
 చేటునొందని సూటిగాంతురు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

ఆశ పాశమువంటిదై, కొనయంచు గన్నడ దిమ్మహా
 పాశబద్ధుల బుద్ధులెట్టెటో బట్టి పోవుచునుండు బల్
 కోశముల్ని మవంగ లోకుల గొంతుల న్నులిమించెడున్
 క్లేశకారిది దీని ద్రుంపవె : శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

విద్యయన్నను నిన్నెఱింగెడు విద్యయే యగు విద్యగా
 విద్యలేటికి నిన్నెఱుంగని విద్యలెల్ల యవిద్యలే
 విద్య నాకు ననుగ్రహింపుము : విన్నపంబులు చేసెదన్
 హృద్యపద్య శతాష్టంబున శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

ఓ మృడాని : జడాత్మకుండయి యొత్తిగించితిఁ గాలమున్
 నీ మహత్త్వము నెంచనైతిని, నిమ్నుఁ గొల్వగనైతి, మ
 త్స్వామిని : పొరపాటులన్నియు నైచి నీవద సేవనా
 క్షేమదంబగు జీవనంబిడు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

ఆ సురంబు సురంబు మానవులందు గన్నడు గర్భవి
 న్మాసకంబది దుష్టశిష్ట జనావకీర్ణము ద్వంద్వమై
 ఈ సురాసుర ఘోర సంగర హేల యే యొక కీలగాఁ
 జేసె నేటికి ? విశ్వరంగము శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

నరుల నమ్మిన యందు నంజెడి నాడ నింతగఁ జాలు నీ
 శ్వరిని నిన్నెఱ నమ్మినంజెడువాడు వానకు నెండువా
 దరిది గావున నిన్ను నమ్మితి నమ్మ : నీ పద భక్తునిన్
 జెఱుప నెవ్వరివల్ల నింకగు ? శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

అర్థలోభ పరార్థ సంగ్రహణై కవర్తులఁ జూచినన్
 వ్యర్థులన్ మది జూలిపుట్టెడు నయ్యయో : మఱు జన్మలో
 దుర్దమంబగు నున్నదంబున దుఃఖ మందరె ? నీ కృపా
 శీర్ధనాఘ్నలు దాని బొందరు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

స్వార్థమెంత యనర్థకారిణి స్వప్రయోజన సిద్ధి క
 న్వార్థ భంగముతోడ నప్పరమార్థ భంగముసేయు ని
 స్వార్థ తత్త్వము ముందు దానికి వన్నె సొలదు తావకా
 శీర్ధసుల్ త్యజియింతు దానిని శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

ఎన్ని కొండలఁ బోని పాపము లేననర్చితిన్ ? మఱిం
 కెన్ని రీతుల నవ్విపెంపయి యేచి నన్వృథ పెట్టున్ ?
 అన్నిటిం బవి ధారయై దును మాడఁజాలెడు నీ దయా
 స్విన్న ముగ్ధ కటాక్షమీయవె ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

నీదు పూజలు నీదు సేవలు నీదు కొల్వల తోడనే
గాదు విన్నప మాచరించెదఁ గన్నతల్లి ! వినంగదే !
నాదు కైతలఁటూజ చేసెద నన్నిటల్ కరుణింపవే !
చేదులేదగ జీవితంబున శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

మాత ! మాటలివన్ని నీయవి - మాట లొక్కటియేమి : యీ
కైత నీది కలంబు నీదియ కల్లు శక్తులు నీవి నా
చేత నిట్లానరింతు నీ దయ చేతనే యిది యంతయుం -
జేతగాని దికెమి నాకిక ? శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

వరము లీయవె ! నీ దయన్ దయవారఁ జేసి యవారిగా
వర ముసీంద్రులు పొందరాని భవత్పుదఁబది యీవె ! కా
వరము సెందగ నీకువే ! సిరిప్పొబ్బి నప్పు డొకింతయున్
శరము వంచి నమస్కరించెద శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

శాంతికారిణీ ! భ్రాంతి వారిణీ ! సర్వలో కవిచారిణీ !
శాంతిభద్రతలిచ్చి విశ్వవిశాల భూముల నేలవే !
చింతితార్థములెల్ల నీయవె ! చింతలం దొలగింపవే !
చింతితార్థ ఫలప్రదాయిని ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

అణయుగంబిది జీవకోటల యాయువుల్ చెరలాడగా
నణ శరంబులు వన్నినారు రణాధ్వరంబున విశ్వ మా
రణము గానయి పోవనీయక ప్రాణులందఱి కింపవే !
ఘృణము నిండిన దృక్పసారణ శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

విసపు మందులఁ బైరుపచ్చలు పెంచసాగిరి తిండినిన్
 విసపు దిండిగ జేసివైచిరి వెఱ్ఱియాసలు మోసులై
 విసము నీ నర మేధలో మొలిపించు కాలము! లోకముల్
 వెనవెనన్ మనునట్లు చూడరె ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

చలువ గండపుఁ గొండగాలులు చాల వీచెడునట్లుగా
 చలువకాల్ ద్రవి యించునట్లుగఁ జల్ల చల్లని నీ కృపం
 జలువ వందిరి వైచినట్లుగఁ జల్లగా జగమేలవే !
 చెలువమౌ శశిరేఖ దాల్చిన శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

ఉపమ కందని నీదు రూపము నొక్కమారగుపింపవే !
 ఉపనిషత్తులు బొట్టులై నిను నోలగించుటఁ జూపవే !
 ఉపచరించెడు నన్ను నీవిటు లోలమేల యొనర్చెదో ?
 కృపను నాపయి గ్రుమ్మరింపవె ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

నీ కిరి మణిచ్చటాచ్చవి నిండి దిక్కులు పర్వగా -
 ఏకమై మణిహార దీప్తులనేకధా శబలింపగా -
 చీకటులై ర లించు కాంతులు చిమ్ము మేనున మాయ పెం
 జీకటాఱగ నాకుఁ దోపవె ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

సిగను జాబిలిరేక చక్కవి చేరు చుక్కగ మీరగా
 మొగము నవ్వుల చిన్ని వెన్నెల పుచ్చపూవయి పూయగా
 సగము మేనున సామివారెక సక్కమాడగ రాగదే !
 చిగురు వన్నియ చీరదాలిచి శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

గునిసి గుబ్బ సరంబు లాచను గుబ్బలందు నటించగా
ఎనసిబల్ రతనాః యుందియ లింపుగా నినదించగా
మొనసి సింగపుండే జిపైఁగమ ము డు విందొనరింపవే !
జినుగు బంగరు చీర గట్టెడు శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

చీర రింగులు వారగట్టి పసిండి పూవుల రైక ము
ద్వారగా ఘటియించి నెమ్మొయి సంగరాగపు వాసనల్
వారగా దెసలందు నీదగురమ్మ సౌమ్య నవాకృతిం
జేరగా ననువచ్చి ప్రోవవె ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

అడవిదారులఁ గొండదారుల యందు నేఁబడిరావలెన్
నడువఁజాలని వాడ నిన్నన నాకెటుల్ సమకూర్తువో ?
కడిది నీ కృప యున్నజాలును కల్లనేన్లు బలంబు నన్
జెడగ ద్రోయక చేదుకోగదె ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

చవిటి నేలను నీలిమబ్బుల జల్లువారిన యట్టులన్
తెవులు నంబడినట్టి వానికి దేవతోషభ మబ్బిన
ట్లవిరళంబుగ నీ దయారస మూర నా పయి జల్లవే
సేవ ! భవాతప మాఱగందును శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

కలము పట్టిన వేళ యెట్టిదో ? కాక నీదయ యెట్టిదో ?
చెలువమై కృతి సాగిపోయెను చిన్న తేనియ వాకగా
పలుకఁజేసితి వమ్మ ! నన్నిట - పల్కినాడను, నీ కృపం
జిలుకరించితి వింతె చాలును శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

పచ్చపచ్చని పైడివన్నీయ పల్లెరంబుగ నా మదిన్
 పచ్చక పపు దివ్వె గూర్చి నివాళి పట్టెదనమ్ము : ని
 ప్పచ్చ రాలవి విచ్చిపోవగఁ బచ్చసేయవె లోకముల్
 విచ్చుపూల్ నెఱికొప్పునంగల శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

బాల : మత్స్యవి తావిబంచి విపశ్చిదావళి మెచ్చగా
 లీల నిట్లాక నూటయెన్నిది లేఖనంబొనరించి నే
 నాలపించితి మత్తకోకిల లందు కొమ్మివి నీ కృపా
 శ్రీలు నిండగ మేలుపండగ శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా :

జయ జయశ్రీ గుణాత్మకా ! గిరిజా ! శివా ! పరదేవతా !
 జయ జయశ్రీ జగన్మయీ ! సువిశాలకీర్తి సమన్వయీ !
 జయ జయశ్రీ కలింగదేశ విశాల భూపరిపాలనీ !
 ప్రియకరీ ! విజయీ ! జయీభవ ! శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా

అవని రావురిపేట నా నిలియంబు, పింజల వంశమం
 దవతరించినవాడ - సూరి జనాళికిన్ సువిధేయుడన్
 కవికులంబున సోమశేఖర నామధేయుడ నీకిటుల్
 శివమయీ ! కృతిగూర్చినాడను శ్రీగిరి భ్రమరాంబికా !

5

!

9

రదేవతా !

వ్యూహ !

కమరాంబికా !

బా !